

september 2022

Fallande konjunktur men stark arbetsmarknad

Den regionala konjunkturen försvagades under det andra kvartalet. Hushållen pressas av hög inflation, stigande räntor och fallande bostadspriser och i näringslivet står den elintensiva industrin och andra näringar inför en osäker framtid.

Trots turbulensen i omvärlden och den fallande konjunkturen fortsätter den regionala arbetsmarknaden att utvecklas positivt. Sysselsättningen ökar och arbetslösheten minskar, samtidigt som efterfrågan på arbetskraft alltså är hög och varselintensiteten är låg. Utsikterna för den regionala arbetsmarknaden kan därför betraktas som goda på kort sikt.

Den övergripande bedömningen är att det är betydligt enklare att identifiera konjunkturella risker på nedsidan, inte minst till följd av de osäkra utsikterna på energimarknaderna, än möjligheter på uppsidan.

Sammanfattning

- ❖ Konjunkturen i länets näringsliv försvagades under det andra kvartalet och hushållen pressas av hög inflation, stigande räntor och fallande tillgångspriser.
- ❖ Efterfrågan på arbetskraft är alltså god i Stockholms län.
- ❖ Antalet sysselsatta ökar med 53 700 personer på ett års sikt och sysselsättningen ökar till 74,4 procent.
- ❖ På ett års sikt har antalet arbetslösa minskat med 23 300 personer och arbetslösheten minskar till 7,6 procent.
- ❖ För inrikes och utrikes födda beräknas arbetslösheten till 5,4 respektive 12,5 procent. Det är en signifikant minskning för båda grupperna jämfört med 2021.
- ❖ Antalet personer som varslats om uppsägning under 2022 uppgår till 5 700 personer. Det är färre än under föregående år.
- ❖ I antal utgörs det totala utnyttjade utbudet av 225 000 personer i Stockholms län. Det är 40 000 färre än under 2021.
- ❖ Arbetslösheten har minskat i alla länet kommuner. Ekerö har länets lägsta arbetslöshet, medan den största minskningen skett i Sigtuna.

Fallande konjunktur i Stockholms län

Efter ett drygt år med stark konjunktur växlade konjunkturen i näringslivet ned under det andra kvartalet 2022. Det visar Konjunkturinstitutets konfidensindikator för näringslivet i Stockholms län.

Om konfidensindikatorn

På regional nivå är Konjunkturinstitutets konfidensindikator det bästa sammanvägda måttet för att bedöma det regionala konjunkturläget. Värdet runt det historiska medelvärdet 100 indikerar att konjunkturläget är normalt. Värdet över 110 eller under 90 ska tolkas som att läget är mycket starkare respektive mycket svagare än normalt. I samband med finanskrisen bottenade konjunkturen på indexvärde 77 och i samband med pandemin stannade fallet i konfidensindikatorn först vid 61.

Under det andra kvartalet sjönk indikatorn tydligt från 109 till 101, se diagram 1. Det indikerar att konjunkturläget i näringslivet ligger i nivå med det historiska genomsnittet. Konjunkturen kan därmed betraktas som normal. Trenden är dock fallande och indikatorvärdet är det lägsta sedan fjärde kvartalet 2020.

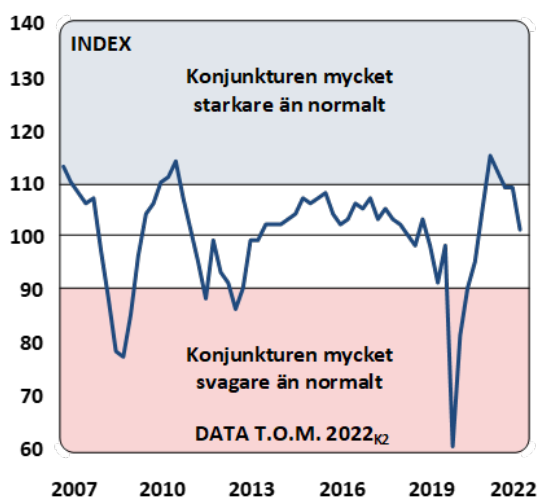

Diagram 1. Konfidensindikatorn för näringslivet i Stockholms län: Källa: KI

Även tjänsteföretagens förväntningar på efterfrågan har minskat. Under det första

kvartalet var saldot (det vill säga nettotalet) mellan de som trodde på ökad respektive minskad efterfrågan på företagets tjänster på sex månaders sikt 51. Under det andra kvartalet hade nettotalet minskat till 32 i Stockholms län. Det är visserligen i nivå med det historiska genomsnittet (35), men klart lägre än tidigare kvartal.

Ett stort antal tjänsteföretag i Stockholms län uppger att det fortfarande råder brist på personal och betydligt fler företag tror att antalet anställda kommer att öka snarare än det omvända under hösten, se diagram 2. Det pekar på en fortsatt stark regional arbetsmarknad, i alla fall på kort sikt.

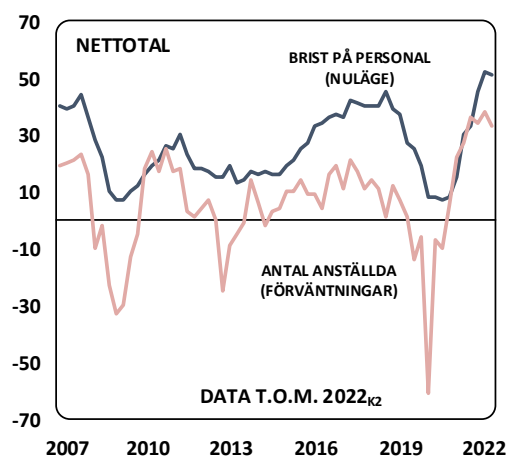

Diagram 2. Netttotal över antal företag som uppger brist på personal och förväntningar på antal anställda, tjänsteföretag i länet. Källa: KI

Sammanfattningsvis är trenden fallande inom näringslivet, men samtidigt betydligt mer optimistisk jämfört med stämningläget bland länets hushåll¹.

Pressade hushåll

Hushållen står inför en rad kostnadsökningar och fallande tillgångspriser. Priserna på exempelvis livsmedel och energi har ökat kraftigt under 2022. Därtill har kostnadsökningarna drivit upp räntan vilket innebär ökade boendekostnader för många hushåll, samtidigt som bostadspriserna i länet sjunker. Kostnadsökningarna riskerar att

hämna konsumtionen och därmed ytterligare minska den ekonomiska aktiviteten. Nu visar också preliminär nationell statistik att hushållens konsumtion minskade i juni och juli, jämfört med föregående månaderⁱⁱ. Utvecklingen var starkt negativ för bland annat kläder.

Prognoserna kring vinterns elpriser visar också på påtagliga kostnadsökningar framgent. Att stämningläget bland hushållen når sin lägsta nivå sedan mätningarna startade (2003) är därmed inte överraskande.

Stockholms handelskammare har räknat på vad elpriserna för en normalstor villa kan landa på under perioden oktober 2022 till mars 2023ⁱⁱⁱ. För elområde 3 (där Stockholms län ingår) landar beräkningen på 85 000 kronor, eller drygt 14 000 kronor per månad. Sammantaget motsvarar det en ökning med 54 000 kronor jämfört med föregående vinterhalvår då elpriserna också var höga.

Om prognosen landar nära det faktiska utfallet är det en ansträngande utgift för många hushåll och mångfalt högre än under förra vintern. Det riskerar att få stora konsekvenser, inte bara för hushåll med små ekonomiska marginaler.

En av fem klarar inte en oväntad utgift

Länsstyrelsen Stockholm genomför regelbundna medborgarundersökningar där frågor om ekonomi är ett av flera återkommande teman. En del av frågorna kan användas för att övergripande bilda sig en uppfattning om invånarnas privatekonomiska motståndskraft. En av de frågor som ställs är huruvida man klarar av en oväntad utgift i storleksordningen 13 000 kronor utan att be om hjälp eller ta ett lån^{iv}. I befolkningen som helhet (18–85 år) uppger drygt 22 procent att man inte klarar av det. Det motsvarar 400 000 personer i länet. Bland länets villaägare – som kan antas drabbas särskilt hårt av höga energipriser – är andelen visserligen lägre, drygt 13 procent, men hur stor andel som får

svårt att bära den beräknade kostnaden sex månader i rad är säkerligen påtagligt högre.

Fortsatt hög efterfrågan på arbetskraft

Efter en längre tid av ökande efterfrågan på arbetskraft minskade efterfrågan i samband med pandemin. Sedan inledningen av 2021 har efterfrågan däremot ökat trendmässigt och ligger idag på en högre nivå än innan pandemin.

Ett sätt att operationalisera efterfrågan på arbetskraft är att studera antalet lediga jobb och vakanser i det regionala näringslivet. Antalet lediga jobb i länet uppgick till 46 700 under det andra kvartalet, vilket är 39 procent fler på ett års sikt. I övriga riket är ökningen till och med ännu kraftigare. Länets andel av samtliga lediga jobb är alltså påtagligt högre än vad länets relativa arbetsmarknadsstorlek stipulerar.

Ett annat sätt att försöka mäta efterfrågan är att studera antalet vakanser. Med vakanser avses här obemannade lediga jobb som kan tillträdas omedelbart. Vakanser kan därmed användas för att beskriva den akuta arbetskraftsbristen. Antalet vakanser uppgick till 22 200 under det andra kvartalet, jämfört med 15 200 ett år tidigare.

Beräknat som löpande årsgenomsnitt så har antalet vakanser ökat sedan första kvartalet 2021, se diagram 3.

En enkel räkneövning visar att om samtliga vakanser tillsattes ur gruppen arbetslösa skulle länets arbetslöshet minska från 7,6 till 6 procent.

Av nationell statistik framgår att efterfrågan under det senaste året har ökat kraftigt inom hotell och restaurang, men även inom till exempel byggindustrin. Omvänt har utvecklingen varit mindre stark inom exempelvis handel.

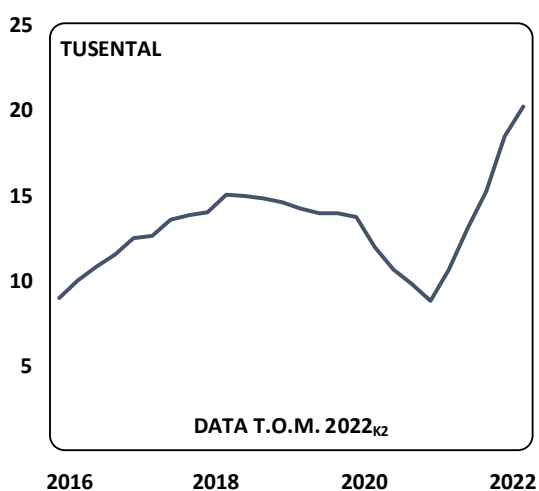

Diagram 3. Antal vakanser i Stockholms län, löpande årsgenomsnitt. **Källa:** SCB

Högre efterfrågan i Stockholms län

För att jämföra med övriga riket kan måtten (lediga jobb och vakanser) normaliseras. Det sker genom att sätta antalet i förhållande till antalet anställda i respektive redovisningsgrupp. Därigenom kan såväl rekryteringsgrad som vakansgrad konstrueras. Båda dessa mått visar på fortsatt högre efterfrågan i Stockholm jämfört med övriga riket, men också att efterfrågan har ökat i båda geografierna sedan 2020, se diagram 4.

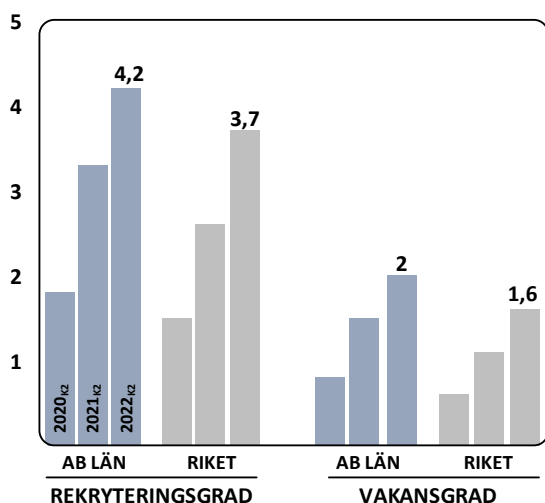

Diagram 4. Rekryterings- respektive vakansgrad i Stockholms län och i riket som helhet. **Källa:** SCB

Att ha ett högt antal vakanser parallellt med en arbetslöshet tyder på ineffektivitet i matchningen mellan utbud och efterfrågan.

Att någon är sysselsatt ska dock inte tas som intäkt för att utbud och efterfrågan fullt ut har funnit varandra. I Länsstyrelsens Medborgarundersökning 2021 uppgav till exempel nästan var fjärde (23 procent) sysselsatt (frivilligt eller inte) att deras arbete inte motsvarar deras utbildning.

Stark efterfrågan på arbetskraft i omvärlden

Efterfrågan på arbetskraft är inte bara hög i Stockholm och Sverige. Även i övriga världen har efterfrågan på arbetskraft ökat och de lediga jobben är många i förhållande till antalet arbetslösa.

När konkurrensen om arbetskraft ökar tenderar också lönerna att stiga. Det visar inte minst utvecklingen i USA. I Sverige bedömer Riksbanken att lönerna ökar med tre procent per år framöver. Det är en ökningstakt som är högre än de senaste årens, men kompatibel med det långsiktiga inflationsmålet.^v

Samtidigt visar statistik från Medlingsinstitutet att även om (de nominella) lönerna ökade i juni så innebar den höga inflationstakten urgröpta reallöner. På ett års sikt minskade reallönerna med 5,5 procent. Det är en kraftig försvagning och köpkraften faller därmed tillbaka till 2015 års nivå.^{vi}

Fler nystartade företag

Antalet nystartade företag fortsätter att utvecklas starkt. Under augusti startades 1776 nya företag i Stockholms län. Det är drygt fyra procent fler än under motsvarande period föregående år. Sett som löpande månatligt medelvärde är nivån fortsatt mycket hög (se diagram 5), även om en viss avmattning i ökningstakten kan anas under de senaste månaderna.

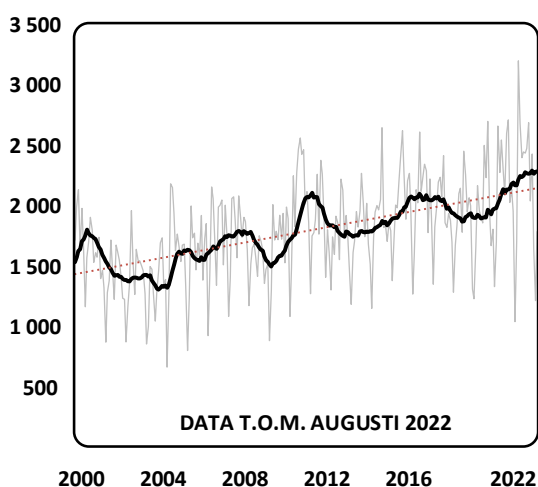

Diagram 5. Nystartade företag i Stockholms län, glidande månatligt medelvärde. **Källa:** Bolagsverket

Nyföretagandet är även fortsatt högt i övriga storstadslän. Under årets första åtta månader summerades Skånes och Västra Götalands nyföretagande till drygt 14 000 nya företag. Det kan jämföras med 16 600 i Stockholms län. För Skåne och Västra Götaland^{vii} sammantaget motsvarar det en minskning om tre procent och i Stockholm en ökning i motsvarande utsträckning.

Trendbrott i konkursstatistiken?

Efter ett sjunkande antal konkurser under en längre tid, ökade länets konkurser (aktiebolag) i augusti enligt kreditupplysnings-företaget Creditsafe. De 129 företagen som försattes i konkurs – 30 fler än under augusti 2021 – hade drygt 1 800 anställda. Nästan hälften var anställda i ett hemtjänstföretag. 28 procent av de konkursdrabbade företagen hade registrerats 2019 eller senare.

På årsbasis har antalet konkurser fortfarande minskat (tio procent) i Stockholms län. En liknande utveckling kan konstateras i riket som helhet.

Lönesumman ökade

Den summerade lönesumman (LAPS) i Stockholms län ökade kraftigt i nominella

termer under det andra kvartalet, vilket delvis förklaras av en stark sysselsättningstillväxt. Inflationsjusterat (KPI) uppgår ökningen på ett års sikt däremot till mindre än två procent. Det är klart lägre än genomsnittet för tidserien (2009–2022). I vissa näringar som exempelvis handel och bygg minskade den KPI-justerade lönesumman. I tillverkningsindustrin och framför allt i hotell och restaurang var utvecklingen stark.

Utvecklingen på arbetsmarknaden

I detta avsnitt presenteras utvecklingen och nuläget på arbetsmarknaden. När det gäller uppgifter på länsnivå används den officiella arbetsmarknadsstatistiken (AKU) från Statistiska Centralbyrån (SCB). AKU är en urvalsundersökning. Avslutningsvis ges en kortfattad bild kring läget på kommunnivå genom Arbetsförmedlingens statistik. Arbetsförmedlingens statistik bör inte jämföras med den som tillhandahålls via SCB.

Några definitioner

Arbetskraft, sysselsättning, och arbetslöshet är tre makrovariabler med vilka utvecklingen på arbetsmarknaden kan beskrivas. När man analyserar utvecklingen på arbetsmarknaden är det avgörande att känna till hur begreppen definieras och hur förändringar ska tolkas.

× **Arbetskraften** är summan av antalet sysselsatta och arbetslösa. Arbetskraftsdeltagandet är arbetskraften i förhållande till befolkningen i åldersgruppen 15–74 år (SCB).

× **Andelen sysselsatta** beräknas som antalet sysselsatta i förhållande till befolkningen, 15–74 år (SCB).

× **Andelen arbetslösa** definieras som antalet arbetslösa i förhållande till arbetskraften, 15–74 år (SCB).

Om inte annat anges avser AKU-statistiken andra kvartalet 2022. Förändring på ett års sikt är således utvecklingen jämfört med andra kvartalet 2021.

Tidsseriebrott i AKU-statistiken

Vid föregående årsskifte anpassades Arbetskraftsundersökningarna (AKU) till EU:s nya ramlag för den sociala statistiken (förordning 2019/1700). Anpassningen innebar ett tidsseriebrott för AKU-data. För närvarande pågår ett arbete på SCB med att länka tidsseriebrotten för perioden 2020 tillbaka till 2005. Stora delar av de nationella serierna är länkade och publicerades under våren 2022. När (eller om) regionala serier blir länkade är oklart. Mot den bakgrunden kan inga officiella regionala tidsserier (för AKU) eller andra tidsjämförelser annat än med 2021 presenteras i denna promemoria.

För att sätta statistiken för det andra kvartalet 2022 i ett större sammanhang genomförs en approximation av åren 2005–2020.

Approximationen beräknas genom att använda sig av nationell statistik. I ett första led beräknas avvikelsen mellan den nya och gamla metoden nationellt. I ett andra led fördelas avvikelsen approximativt regionalt efter befolkning. Förfarandet används sparsamt. Det innebär att alla regionala referenser till perioden 2005–2020 rörande AKU-statistik inte är officiell statistik (SCB) utan är Länsstyrelsens egna beräkningar.

53 700 fler sysselsatta i Stockholms län

Trots turbulensen i omvärlden och hushållens dystra utsikter fortsätter arbetsmarknaden att utvecklas positivt. Antalet sysselsatta (15–74 år) har ökat med 53 700 personer sedan andra kvartalet 2021, se diagram 6. Det motsvarar en ökning på drygt fyra procent. Länet svarade för en dryg tredjedel av rikets samlade sysselsättningsstillväxt. Den skattade ökningen fördelar sig mellan 35 200 kvinnor och 18 500 män. För kvinnor är ökningen signifikant.

Antalet sysselsatta i Stockholms län beräknas därmed till 1 326 400 personer. Sammantaget arbetade åldersgruppen 15–74 år 41 miljoner timmar per vecka, jämfört med 40,2 miljoner

timmar under motsvarande period föregående år.

I Västra Götaland och Skåne ökar det skattade antalet sysselsatta med 39 500 respektive 21 400 personer.

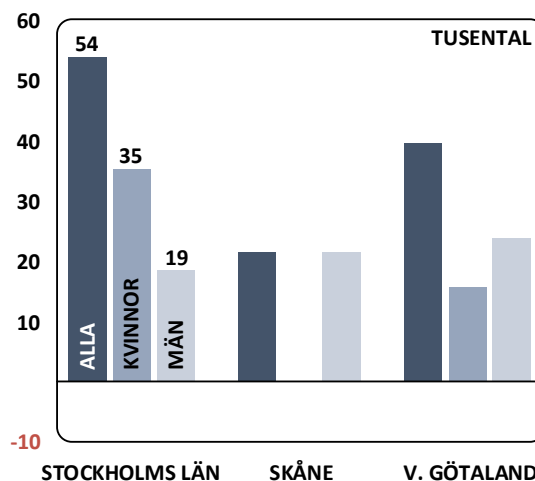

Diagram 6. Förändring antal sysselsatta i storstadslänen på ett års sikt (2022_{K2}-2021_{K2}).
Källa: SCB

Det finns inga signifikanta förändringar på näringsgrensnivå, men finansiell verksamhet (SNI 64–82) är alltjämt länets största näringsgren, följt av IKT (Information och kommunikation) och vård och omsorg.

Den långsiktiga utvecklingen

Till följd av AKU-statistikens tidsseriebrott finns ingen längre officiell tidsserie som visar på sysselsättningsutvecklingen i Stockholms län. Genom att använda sig av nationell statistik och beräkna avvikelsen mellan serierna (före och efter tidsseriebrottet) och fördela den regionalt kan en approximativ utveckling ändå beskrivas (se ovan), se diagram 7.

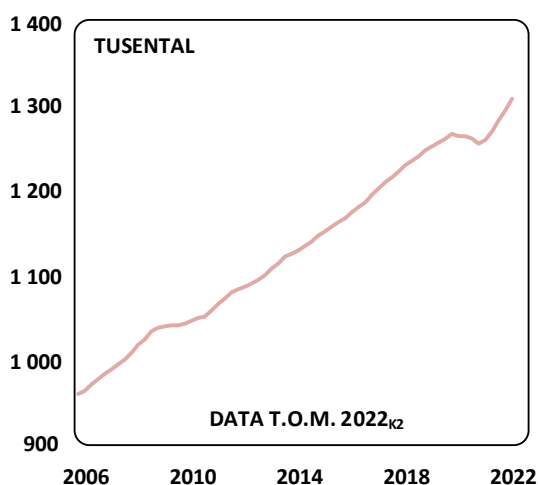

Diagram 7. Utveckling av antalet sysselsatta i Stockholms län. Kvartalsdata och glidande årsmedelvärde, till och med andra kvartalet 2022. För perioden 2006–2020 är statistiken approximerad. **Källa:** SCB/Länsstyrelsens bearbetning

Som diagrammet visar stannade sysselsättningsutvecklingen av i samband med finanskrisen, men den minskade aldrig. I samband med covid-19-pandemin kan däremot en tydlig nedgång noteras. Mätt som rullande årsmedelvärden vände den negativa sysselsättningsutvecklingen under det andra kvartalet 2021 och har därefter utvecklats mycket starkt. Antalet sysselsatta under det andra kvartalet 2022 ligger mer eller mindre i nivå med en enkel framskrivning av den goda utvecklingen under åren 2012–2019.

Annorlunda uttryckt har covid-19-pandemin inte lämnat några varaktiga avtryck på den samlade sysselsättningsutvecklingen. Inte heller Rysslands invasion i Ukraina har hittills visat på några påtagliga aggregerade effekter på länets arbetsmarknad. Det är dock tydligt att kriget i Ukraina inte minst genom högre energipriser har bidragit till konjunktur-nedgången. Allt annat lika är antagandet om negativa sysselsättningseffekter framöver till följd av krigets effekter sannolikt.

Ökad sysselsättning bland inrikes födda

Bland inrikes födda ökar sysselsättningen med 33 700 personer i Stockholms län, se tabell 1. Det är en signifikant ökning. Ökningen är starkt koncentrerad till män. Bland utrikes födda ökar sysselsättningen tvärtom bland kvinnor. På ett års sikt uppgår ökningen till 31 400 fler sysselsatta. I övriga riket är mönstret liknande för gruppen inrikes födda medan sysselsättningsökning fördelar sig jämnt mellan utrikes födda kvinnor och män.

Bakgrund	2021 _{k2}	2022 _{k2}	Δ	Sign.*
Inrikes födda	915,1	948,8	33,7	*
- kvinnor	455,9	459,7	3,8	
- män	459,2	489,1	29,9	*
Utrikes födda	357,6	377,6	20	
- kvinnor	153,9	185,3	31,4	*
- män	203,7	192,3	-11,4	

Tabell 1. Antal sysselsatta fördelat på inrikes och utrikes födda kvinnor och män, samt förändringen på ett års sikt. **Källa:** SCB

74,4 procents sysselsättning

Till följd av att antalet sysselsatta ökade mångdubbelt mer än befolkningen (15–74 år) steg sysselsättningsgraden från 72 till 74,4 procent. För kvinnor beräknas sysselsättningen till 73 och för män till 75,7 procent, se diagram 8. I Stockholms stad ökar sysselsättningen med 4,4 procentenheter till 76,8 procent. Gapet mellan huvudstaden och övriga länet (25 kommuner) uppgår därmed till 4,3 procentenheter.

I Västra Götaland uppgår sysselsättningen till 71 och i Skåne till 66,7 procent.

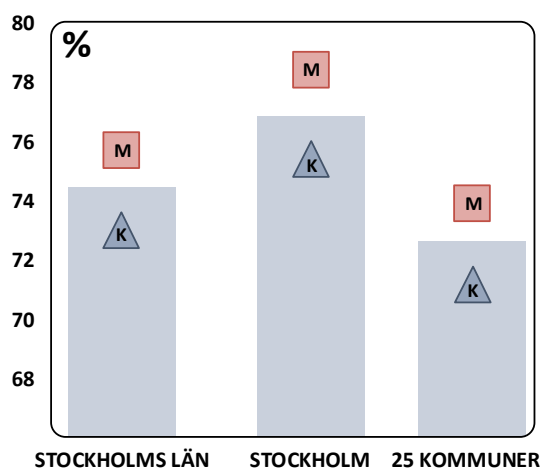

Diagram 8. Sysselsättning i Stockholms län och kommun. **Källa:** SCB

I den mer sysselsättningsintensiva åldersgruppen 20–64 år beräknas sysselsättningen till 85,5 procent i Stockholms län, jämfört med 83,9 procent 2021.

Historiskt hög sysselsättning

Som tidigare nämnts innebär tidsseriebrottet att ingen officiell statistik kring sysselsättningen över en längre tidshorisont kan redovisas.

Genom att använda tidigare nämnda beräkning (se ovan) kan utvecklingen dock beskrivas approximativt. I diagram 9 återges sysselsättningsutvecklingen genom rullande årsmedelvärden. Efter ett påtagligt sysselsättningsfall i samband med pandemin har utvecklingen varit kraftfull. Antal sysselsatta har ökat samtidigt som befolkningsökningen har varit förhållandevis måttfull. Trenden är tydlig och nivån är högre 2022 än vid något annat tillfälle under tidsserien.

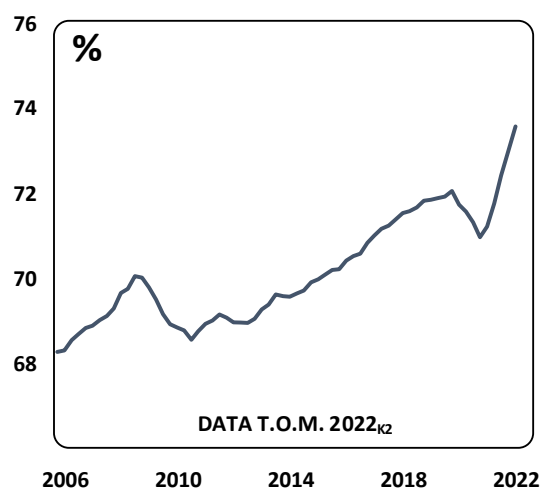

Diagram 9. Utveckling av andelen sysselsatta i Stockholms län. Kvartalsdata och glidande årsmedelvärde, till och med andra kvartalet 2022. För perioden 2006–2020 är statistiken approximerad. **Källa:** SCB/Länsstyrelsens bearbetning

5 700 har varslats om uppsägning i Stockholms län

Den goda utvecklingen på arbetsmarknaden speglas även i varselstatistiken.

Antalet personer berörda av varsel låg på historiskt mycket höga nivåer under 2020, men föll tillbaka under 2021, se diagram 10. Under perioden januari till juli 2022 har knappt 5 700 personer varslats om uppsägningen i Stockholms län. Det är 30 procent färre än under motsvarande period 2021, och en bråkdel av antalet som varslades om uppsägning 2020.

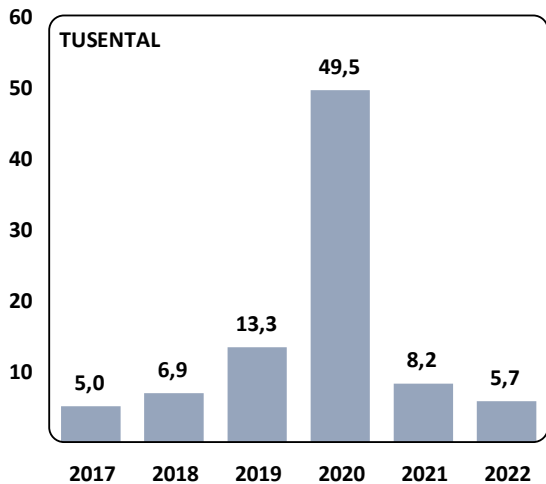

Diagram 10. Antal personer berörda av varsel i Stockholms län för perioden januari till juli för respektive år. **Källa:** Arbetsförmedlingen

Räknat i antal så är handel och bygg de näringsgrenar i länet där flest personer varslats om uppsägning, se diagram 11. Precis som tidigare är varselintensiteten högre i Stockholms län än i övriga riket. Det beror delvis på att statistiken bygger på var företagen har sitt säte. Det innebär (allt annat lika) att län med många huvudkontor (t.ex. Stockholm) tenderar att tillskrivas något högre varselintensitet.

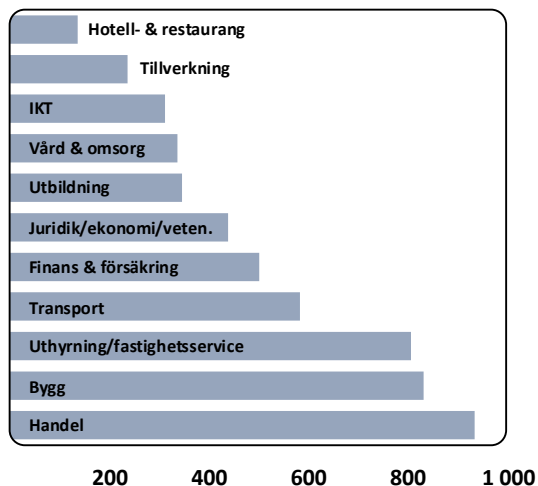

Diagram 11. De näringar med flest antal personer berörda av varsel i Stockholms län (t.o.m. juli 2022). **Källa:** Arbetsförmedlingen

23 300 färre arbetslösa

På ett års sikt har antalet arbetslösa minskat med 23 300 personer, se diagram 12. Det innebär att antalet arbetslösa i Stockholms län beräknas till 108 600 personer under det andra kvartalet. Det är framför allt en minskad arbetslöshet bland män som bidrar till utvecklingen. Antalet arbetslösa ungdomar (15–24 år) minskar med 12 500 till 37 500 personer. Av dessa är fler än sex av tio heltidsstuderande.

I Stockholm stad räknas antalet arbetslösa till 42 800 personer. Det kan jämföras med 59 200 personer under det andra kvartalet 2021.

Utvecklingen är likartad i riket som helhet. Sammantaget har antalet arbetslösa minskat med 73 400 personer under det senaste året. Storstadslänen svarar för två tredjedelar av minskningen.

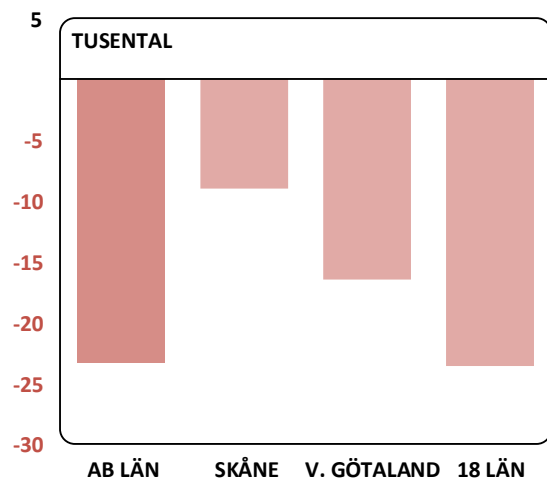

Diagram 12. Förändring antal arbetslösa i storstadslänen på ett års sikt (2022_{K2}-2021_{K2}). **Källa:** SCB

Den genomsnittliga (pågående) arbetslöshetsperioden uppgår till 53 veckor för personer 25 år eller äldre. Det är en ökning jämfört med 2021 och tyder på ett minskat inflöde och/eller att personer med kort arbetslöshetsperiod har blivit sysselsatta. Bland ungdomar beräknas genomsnittet till

knappt 11 veckor. Ett annat sätt att redovisa samma data är att nästan hälften av ungdomarna har en arbetslöshetsperiod som är mindre än en månad. Bland personer 25 år eller äldre är motsvarande andel drygt tio procent.

Arbetslösheten minskar till 7,6 procent

Uttryckt i förhållande till arbetskraften minskar arbetslösheten från 9,4 till 7,6 procent. Det finns ingen nivåskillnad mellan kvinnor och män. Jämfört med övriga riket har sex andra län – däribland Västra Götaland – en lägre skattad arbetslöshet än Stockholm, se diagram 13. I Skåne beräknas arbetslösheten till 11 procent under det andra kvartalet. Den sammantagna arbetslösheten utanför storstadslänen uppgår till 8,7, jämfört med 9,7 procent vid motsvarande tidpunkt föregående år.

I Stockholm stad minskar arbetslösheten med nästan tre procentenheter till 7 procent.

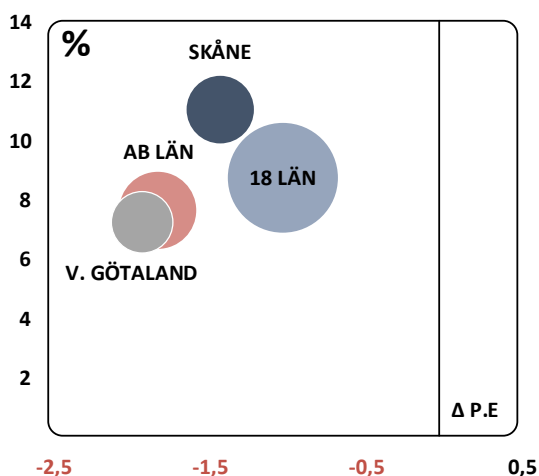

Diagram 13. Andel arbetslösa (vertikalt) och förändring på ett års sikt uttryckt i procentenheter (horisontellt) i storstadslänen. Storleken på cirkeln speglar antalet arbetslösa. **Källa:** SCB

12,5 procents arbetslöshet bland utrikes födda

Minskningen i arbetslöshet är signifikant både för gruppen inrikes och utrikes födda. Bland

inrikes födda minskar arbetslösheten till 5,4 procent, medan det bland utrikes födda minskar med närmare tre procentenheter till 12,5 procent, se diagram 14. Jämfört med övriga riket är det framför allt för gruppen utrikes födda som en skillnad kan identifieras.

Den påtagliga skillnaden i sysselsättning mellan utrikes födda kvinnor och män återspeglas inte i arbetslöshetsstatistiken. Det förklaras främst av att utrikes födda kvinnor i högre utsträckning än män befinner sig utanför arbetskraften.

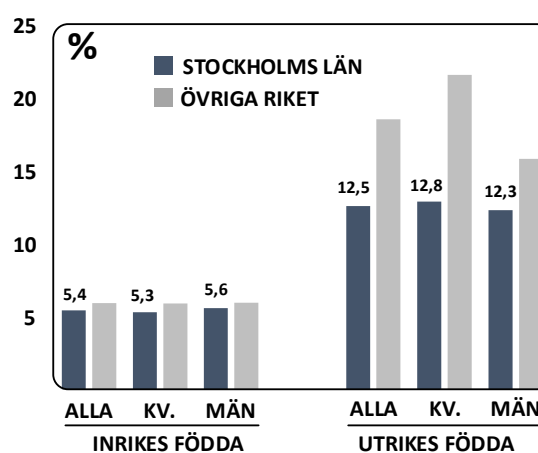

Diagram 14. Arbetslösheten bland inrikes och utrikes födda i Stockholms län och övriga riket. **Källa:** SCB

Arbetslösheten är alltså förhållandevis hög bland ungdomar (23,7 procent). Studerar man personer 25 år eller äldre bland inrikes födda bestäms arbetslösheten i den gruppen till under tre procent.

225 000 personer i det outnyttjade arbetskraftsutbudet

Det outnyttjade arbetskraftsutbudet består av arbetslösa, undersysselsatta och latent arbetssökande.

Antalet arbetslösa och undersysselsatta i Stockholms län uppgick till 108 600 respektive 65 700 personer under det andra kvartalet (se ovan).

Latent arbetssökande är personer som vill och kan arbeta. Gruppen har dock inte sökt arbete och räknas därför inte som arbetslösa eller som en del av arbetskraften. I stället utgör latent arbetssökande en delmängd (15 procent) av befolkningen som står utanför arbetskraften. Gruppens storlek blir därmed ett intressant, kompletterande mått på antalet arbetslösa. Under det andra kvartalet räknas antalet latent arbetssökande i Stockholms län till 50 700 personer. Det är mer eller mindre oförändrat jämfört med 2021.

I antal utgörs det totala utnyttjade utbudet därmed av 225 000 personer i Stockholms län, se diagram 15. Det är 40 000 färre än under 2021, vilket förklaras av en minskning av antalet arbetslösa och undersysselsatta.

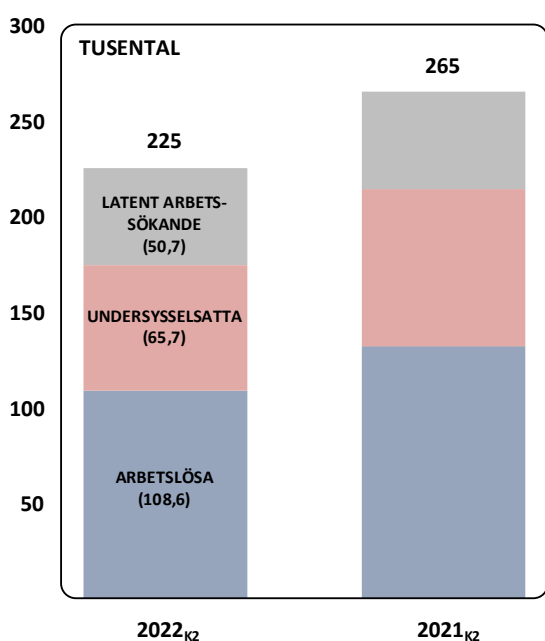

Diagram 15. Det utnyttjade arbetskraftsutbudet i Stockholms län. **Källa:** SCB

Ungdomar är överrepresenterade bland såväl arbetslösa, undersysselsatta och latent arbetssökande. Sammantaget utgör ungdomar en dryg tredjedel av det utnyttjade arbetskraftsutbudet. Det är en oförändrad andel jämfört med 2021.

Genom att tillämpa nationell statistik kring antalet utnyttjade timmar per person och grupp på regionala data uppskattas det utnyttjade arbetskraftsutbudet i Stockholms län till 5,2 miljoner timmar per vecka. Det motsvarar uppskattningsvis 129 000 heltidsarbeten. Det kan också jämföras med 6,4 miljoner timmar som det utnyttjade arbetskraftsutbudet skattades till 2021.

350 000 personer utanför arbetskraften

Stockholm har ett högt arbetskraftsdeltagande (80 procent). Omvänt innebär det att antalet personer utanför arbetskraften är förhållandevis lågt. Under det andra kvartalet beräknas antalet till knappt 350 000 personer. Det motsvarar 20 procent av befolkningen. För vissa län är andelen omkring 30 procent. Det finns inga signifikanta förändringar på ett års sikt. De vanligaste anledning till att man befinner sig utanför arbetskraften är pension (148 000) följt av studier (107 000) och sjukdom (39 000). Det är i stort sett oförändrade antal på ett års sikt.

Arbetslösheten i länets kommuner

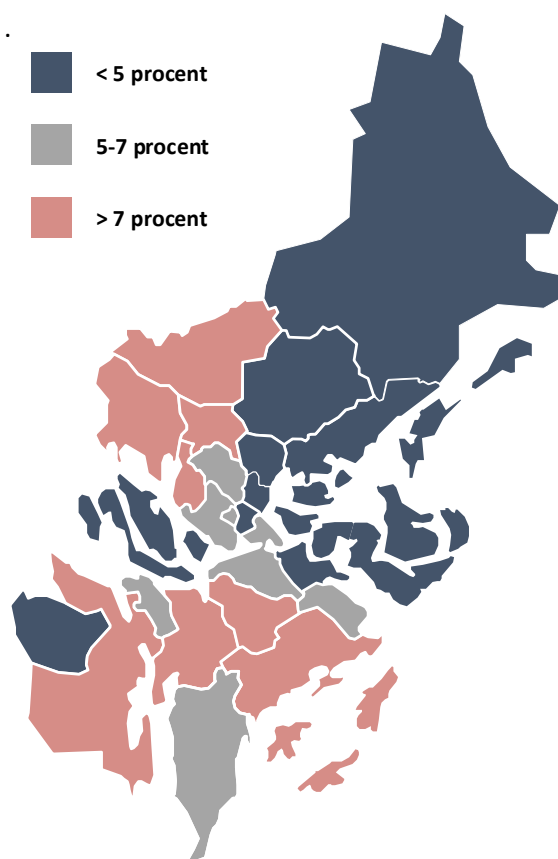
De uppgifter som anges under detta avsnitt ska inte sammanblandas med de mått och definitioner som återgetts ovan. Uppgifterna är hämtade från Arbetsförmedlingen och avser inskrivna arbetslösa i förhållande till en registerbaserad arbetskraft. Inskrivna arbetslösa (benämns som arbetslös nedan) består av öppet arbetslösa och personer i program.

Enligt Arbetsförmedlingen var arbetslösheten i juli 6,4 procent i Stockholms län. Övergripande kan det konstateras att arbetslösheten är lägre i den nordöstra delen av länet, medan det motsatta kan konstateras om den södra länshalvan, se figur 1.

Lägst arbetslöshet hade Ekerö (3,1 procent) följt av Vallentuna, Danderyd och Täby (3,5

procent). Omvänt hade Södertälje (11,4) Botkyrka (11,3) länets högsta arbetslöshet.

På ett års sikt har arbetslösheten minskat i länets samtliga kommuner. De största minskningarna noteras i Sigtuna och Södertälje medan det omvända kan konstateras om Vallentuna och Nynäshamn. I riket som helhet har arbetslösheten bara ökat i fem kommuner, varav ökningen varit högst i Laxå och Sorsele (0,4 procentenheter).

Figur 1. Arbetslöshet (16–64 år) bland länets kommuner i juli 2022, gruppindelade. **Källa:** Arbetsförmedlingen

37 400 personer är långtidsarbetslösa

Under det senaste året har antalet långtidsarbetslösa (arbetslös i minst 12 månader) minskat i samtliga länets kommuner. Antalet räknas till 37 423 personer. Den sammantagna minskningen uppgår till drygt 6 200 personer.

I Nacka, Ekerö och Solna har den relativa minskningen varit mest kraftfull samtidigt som Stockholm stad svarar för den största minskningen i absoluta tal (drygt 3 000). Andelen långtidsarbetslösa som andel av samtliga arbetslösa är ungefär densamma i länet som i övriga riket.

På längre sikt har dock långtidsarbetslösheten ökat. Sett till det senaste decenniet har antalet arbetslösa ökat med 15 procent. Antalet arbetslösa i minst 12 månader har däremot ökat med 66 procent och antalet arbetslösa i minst 24 månader har nästintill fördubblats.

Annorlunda uttryckt svarade långtidsarbetslösa (12 månader) för en tredjedel av länets arbetslösa 2012. 2022 (juli) var nästan varannan arbetslös långtidsarbetslös. En tredjedel av de långtidsarbetslösa har förgymnasial utbildningsbakgrund.

Bland de 20 kommuner i riket med lägst arbetslöshet hör två till länet

Sett på några års sikt har länets kommuner förlorat mark mot övriga 264 kommuner. Bland de 20 kommuner med lägst arbetslöshet i riket som helhet ligger exempelvis enbart två i Stockholms län. 2017 (helåret) var antalet nio och åren 2018–2019 uppgick antalet till sju.

På motsvarande vis har antalet kommuner med en högre arbetslöshet än riksgenomsnittet ökat. I juni 2022 räknas antalet till åtta. Under perioden 2015–2018 var exempelvis antalet tre. Sammantaget är arbetsmarknadsläget fortsatt starkare än i övriga riket (genomsnitt), men en viss förskjutning har ägt rum. En del av detta kan förklaras av nedgången i samband med pandemin och varierande takt i återhämtningen. Allt annat lika bör det finnas utrymme för arbetslösheten i länets kommuner att fortsätta att minska framgent.

KONTAKTUPPGIFTER

Per Bark, analyschef
Avdelningen för hållbar tillväxt
Epost, per.bark@lansstyrelsen.se
Tfn, 010-223 12 30

NOTER

ⁱ Se t.ex. Handelskammarens konjunkturrapport, andra kvartalet 2022

ⁱⁱ I juli minskade priserna med 1,5 procent jämfört med juni, i säsongrensade tal, fastprisberäknat och kalender korrigerat. I juni minskade konsumtionen med 1 procent jämfört med maj.

ⁱⁱⁱ Hushållens elkostnader – så blir din elräkning under vinterhalvåret (Stockholms handelskammare)

^{iv} . Frågeställningen (fråga 24) är: Skulle du inom en månad klara av att betala en oväntad utgift på 13 000 kronor, utan att låna eller be om hjälp? Svartaltemativen är ja/nej/vet ej. År 2021, Länk

^v Brist på arbetskraft och högre lönetryck i omvärlden, Fördjupning i penningpolitisk rapport, juni 2022 (Riksbanken)

^{vi} Löneutvecklingen i Sverige t.o.m. juni 2022 (mi.se)

^{vii} För Skåne beräknas minskningen till drygt en procent och för Västra Götaland till knappt fyra procent